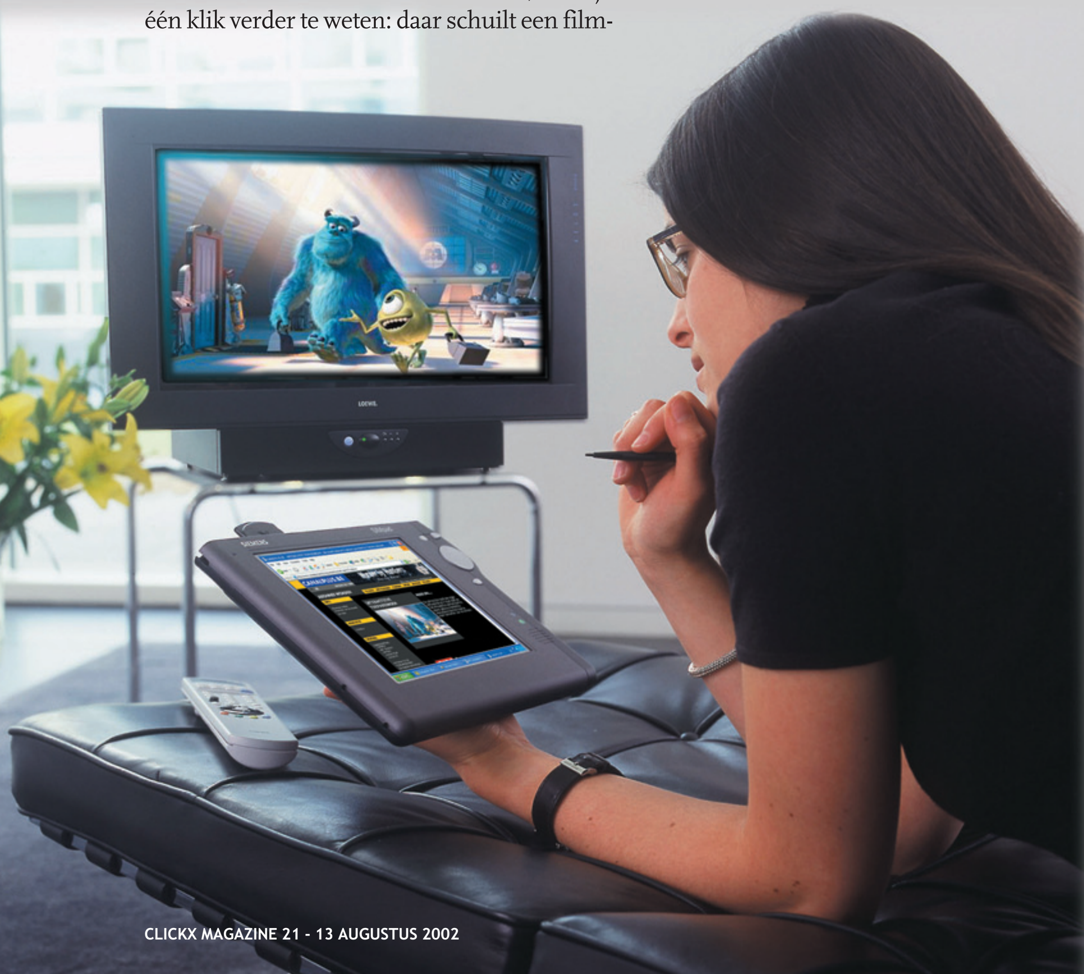
Het wel en wee van digitale tv

Van vete naar samen

Mailen en chatten op je tv-toestel, vanuit je zetel winnen tegen de Canvas-crack, met je afstandsbediening opzoeken in welke andere films die knappe actrice nog heeft gespeeld, en die film meteen ook bestellen, dat is het droombeeld dat de digitale televisie ons voorhoudt. Maar hoeveel jaren en welke praktische bezwaren liggen er tussen deze droom en de realiteit?

Wie op de VRT-site [www.vrt.be] op Digitaal klikt en daarna op IO, krijgt een overzicht van wat de openbare omroep van plan is op het vlak van digitale televisie. Je kan er lezen over het proefproject dat de VRT momenteel bij 100 gezinnen in de Antwerpse gemeente Schoten heeft opgezet van februari 2002 tot 2003.
Om digitale televisie te ontvangen, heb je een zogeheten set-topbox nodig.
Zo'n set-topbox heeft meestal een dubbele functie: enerzijds wordt het gebruikt om digitale televisie-uitzendingen te ontvangen en decoderen; anderzijds kan je er ook het internet mee op via je televisietoestel.
Wat dit allemaal voor fraais inhoudt, kom je één klik verder te weten: daar schuilt een filmpje dat je informeert over de digitale tv-plannen van de openbare omroep. Als reisgids heeft de VRT gekozen voor Evy Gruyaert, een jonge omroepster die dat blijkbaar zo goed deed, dat ze deze functie sinds deze zomer ook op televisie mag uitoefenen.

Themakanalen

De set-topbox in het project Digitaal thuisplatform biedt nog meer mogelijkheden dan wat we hierboven al vermeldden. Je kan er ook dvd's mee afspelen en bovendien heeft dit toestel ook een harde schijf waar je tot twaalf uur tv-programma's op kan bewaren. Het geeft je ook een overzicht van de tv-programma's van de volgende dagen en de mogelijkheid om vanaf dat overzicht onmiddellijk te programmeren.
Naast de gewone tv-programma's biedt VRT ook een aantal themakanalen aan:

- ✔ het nieuwskanaal, met mogelijkheid om het recentste journaal te herbekijken;
- ✔ het sportkanaal, met vele heruitzendingen van grote sportevenementen;
- ✔ een society-kanaal, deels opgehangen aan de uitzendingen van De Rode Loper;
- ✔ een retro-kanaal, met heruitzendingen van populaire series uit het verleden. In het filmpje worden onder andere fragmenten getoond van Kapitein Zeppos, De Collega's en Slisse en Cesar;
- ✔ een kanaal met reis- en cultuurtips, respectievelijk in samenwerking met Vlaanderen Vakantieland en Link;
- ✔ een themakanaal voor jongeren, voorlopig Ketnet XL genaamd;
- ✔ later zouden er ook nog een detective- en een documentairekanaal aan toegevoegd worden.

Mogelijkheden

Met de set-topbox kan je een programma tijdens de uitzending stopzetten en na enkele minuten opnieuw verder kijken terwijl het programma nog loopt. Sterker nog: je kan nadien 'fast forward' vooruitspoelen en het programma als het ware 'inhalen' tot je terug live het programma mee kan volgen.
Verder biedt VRT je ook een aantal internetspecifieke functies aan, zoals het versturen en ontvangen van e-mail, het raadplegen van in-

werking?

formatiepagina's, maar ook chatten en het versturen en ontvangen van sms-berichten horen tot de mogelijkheden.
In samenwerking met Belgacoms internetdochter Skynet worden ook enkele extra's geleverd onder de gemeenschappelijke noemer 'Skynet Entertainment': elektronische wenskaarten, logo's en ringtones voor je gsm, videoclips, een overzicht van de bioscoopprogrammaties en, op termijn, film op aanvraag. En ook de overheid komt zijn duit in het zakje doen: via je tv zal je informatie kunnen ontvangen over tal van overheidsdiensten, zowel op gemeentelijk als op federaal of gewestelijk niveau. Bovendien zal je via je tv overheidsformulieren kunnen opvragen, invullen en versturen.

Schoten, we have a problem

Alle bovenstaande informatie kan je op de VRT-site terugvinden. Tot voor kort kon je er ook nog een ander bericht terugvinden. Hierin werd uitgelegd dat het project in Schoten enkele problemen ondervond en dat de families het tot nader order zonder digitale televisie moesten stellen. Als alles goed verloopt, zouden alle technische problemen weldra opgelost zijn en kunnen de testgezinnen rond september terug in het project betrokken worden. Onlangs kreeg het project veel kritiek te slikken. Met name bij de Vlaamse Mediamaatschappij, het moederhuis van VTM, klinken heel wat bedenkingen bij de keuzes die de VRT heeft gemaakt bij het opzetten van hun digitale televisieproject.

Stilte aan de Medialaan

In tegenstelling tot VRT vind je op de website van VTM [**www.vtm.be**] geen informatie over hun digitale projecten, waarschijnlijk vooral omdat er nog geen concrete projecten lopen. Dat betekent niet dat ze er in Vilvoorde niet aan werken. Maar, zo zeggen ze bij VTM, als niet-bezoldigde omroep proberen ze heel wat realistischer om te springen met hun digitale plannen dan aan de Reyerslaan. Geen tiental kanalen dus, zoals in de plannen van VRT, maar wellicht een drietal zorgvuldig gekozen kanalen die een echte meerwaarde bieden. Die meerwaarde ziet men bij VTM in eerste instantie bij programma's waar interactiviteit écht het verschil kan maken. Bijvoorbeeld bij quizzen waar de kijker vanuit zijn luie zetel kan deelnemen. 'Eén tegen 100' kan zo uitgroeien tot 'Eén tegen 5 miljoen', in de wildste dromen van Koen Wauters.
VTM heeft ook kritiek op de keuze die VRT heeft gemaakt voor het uitzenden van digitale televisie over de ether in plaats van via de kabel, zoals VTM voorziet in zijn planning. Bij VTM merken ze op dat 97% van de Belgische huizen een kabelaansluiting heeft, wat ons meteen het dichtst bekabelde land ter wereld maakt. Het is dus een beetje onzinnig om de signalen door de lucht te vervoeren in plaats van door de kabel, zegt men aan de Medialaan in Vilvoorde, vooral als je denkt aan de technische gevolgen. Ten eerste heb je bij verzending via de ether geen 'bidirectioneel' transport: het signaal wordt wel naar de kijker verstuurd, maar die kan geen signalen terugsturen. Daarvoor maakt de VRT gebruik van de internetverbinding van Skynet over het telefoonnet van Belgacom, maar dat houdt wel in dat je een kabeltje extra moet voorzien. Ten tweede is het aantal digitale tv-zenders dat je via kabel kan versturen enorm veel hoger dan via de ether: respectievelijk ruim 300 tegenover maximaal 44. VTM heeft ook kritiek op de beslissing van VRT om de set-topboxen te laten ontwikkelen door Siemens in plaats van te kiezen voor een bestaand model. Hierdoor zou dit toestel veel te duur worden voor de gemiddelde kijker.
Binnen de VRT-gebouwen reageert men nogal flegmatiek op de kritiek van VTM. Ze merken op dat de keuze die VTM heeft gemaakt om met Telenet in zee te gaan, ook niet 100% garanties biedt voor de toekomst. Bovendien, benadrukt men bij VRT, betreft het hier nog altijd een testfase, en is de definitieve keuze voor deze of gene technologie nog altijd niet gevallen. En ze voegen er nog fijntjes aan toe dat VTM's kritiek op de gekozen set-topbox niet alleen ingegeven is door hun bekommernis om de kijker. Met dit toestel zou het immers mogelijk worden om reclame uit de opgenomen programma's te filteren, en daar kan een commerciële zender natuurlijk niet echt blij mee zijn.

Ingebouwde decoder?

Je merkt het, de strijd om de digitale tv-kijker is nog lang niet gestreden. Wat beide partijen gelukkig wel benadrukken, is dat ze het niet zo ver willen laten komen dat de kijker twee set-topboxen in huis moet halen om van het volle aanbod te kunnen genieten. Vroeg of laat zullen de kemphanen dus wel aan tafel gaan zitten om te kijken welke oplossing de bovenhand zal halen. Maar voordat het zover is, zijn we toch wellicht enkele tv-seizoenen verder. Overigens zal de nieuwe generatie televisietoestellen een decoder voor digitale signalen ingebouwd krijgen, zodat de noodzaak voor een externe decoder langzaam maar zeker zal verdwijnen.

Canal Plus

In afwachting daarvan blijft het enige tv-station dat heel Vlaanderen digitale tv kan aanbieden, een betaalzender: Canal + [**www.canalplus.be/ nl/default.asp**]. Deze Belgische afdeling van het Franse betaalstation biedt al geruime tijd een digitaal programmapakket (zelf noemen ze het een 'boeket') aan bovenop het basispakket. Daarbovenop krijgt de abonnee een reeks interactieve diensten, zoals een elektronische programmagids of extra informatie over een programma onderaan het scherm terwijl het programma loopt, en natuurlijk een aantal games erbovenop.

Conclusie

De inspanningen van de VRT om van de televisie een interactief toestel te maken, zijn zeker lovenswaardig, vooral omdat dit voor velen de laatste drempel naar het internet wel eens zou kunnen wegnemen. Maar om dit digitale project volledig te laten slagen, zullen alle omroepen op termijn hun oude vetes achterwege moeten laten en samen hun schouders eronder zetten. Wellicht zal de overheid ook hier haar verantwoordelijkheid moeten opnemen. Een lastige evenwichtsoefening, als je bedenkt dat ze zowel rechter zijn als betrokken partij.

— Stef Gyssels —

